

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 18.02.1988, sp. zn. 11 Tz 1/88, ECLI:CZ:NS:1988:11.TZ.1.1988.1

Číslo: 29/1989

Právní věta: Proti usnesení prokurátora o zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 1 tr. ř. je oprávněn podat stížnost obviněný, jen pokud se stížností domáhá příznivějšího rozhodnutí. Příznivějšího rozhodnutí nemůže dosáhnout, bylo-li trestní stíhání zastaveno z důvodů § 172 odst. 1 písm. a) tr. ř. Kdyby obviněný podal stížnost proti takovému rozhodnutí, musela by být zamítnuta jako stížnost podaná osobou neoprávněnou. Nebylo-li takové rozhodnutí doručeno obviněnému, resp. jeho obhájci podle § 137 odst. 2 tr. ř., nebrání tato okolnost tomu, aby rozhodnutí nabylo právní moci, a to dnem, kdy bylo učiněno.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 18.02.1988

Spisová značka: 11 Tz 1/88

Číslo rozhodnutí: 29

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Právní moc rozhodnutí, Stížnost, Zastavení trestního stíhání

Předpisy: 141/1961 Sb. § 137 odst. 2

§ 141

§ 142

§ 172 odst. 1 písm. a

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 29

Proti usnesení prokurátora o zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 1 tr. ř. je oprávněn podat stížnost obviněný, jen pokud se stížností domáhá příznivějšího rozhodnutí. Příznivějšího rozhodnutí nemůže dosáhnout, bylo-li trestní stíhání zastaveno z důvodů § 172 odst. 1 písm. a) tr. ř.

Kdyby obviněný podal stížnost proti takovému rozhodnutí, musela by být zamítnuta jako stížnost podaná osobou neoprávněnou.

Nebylo-li takové rozhodnutí doručeno obviněnému, resp. jeho obhájci podle § 137 odst. 2 tr. ř., nebrání tato okolnost tomu, aby rozhodnutí nabylo právní moci, a to dnem, kdy bylo učiněno.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 18. 2. 1988 sp. zn. [11 Tz 1/88.](#))

K stížnosti pro porušení zákona Nejvyšší soud ČSR vyslovil, že usnesením obvodní prokurátorky pro Prahu 6 z 25. června 1987 sp. zn. 1 Pv 1137/86 a v řízení, jež mu předcházelo, byl porušen zákon v ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř.

Z odůvodnění:

Obvodní prokurátorka pro Prahu 6 usnesením ze dne 25. června 1987 sp. zn. 1 Pv 1137/86 podle § 172 odst. 1 písm. a) tr. ř. zastavila trestní stíhání obviněné H. T. pro trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1, 2 písm. d) tr. zák., jehož se obviněná měla dopustit dne 8. srpna 1986 v Praze 6, v bytě V. C. tím, že odcizila částku 29 000,- Kčs.

Proti usnesení obvodní prokurátorky podal dne 11. ledna 1988 generální prokurátor ČSR stížnost pro porušení zákona v neprospěch obviněné. V ní navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že usnesením obvodní prokurátorky pro Prahu 6 ze dne 25. června 1987 byl porušen zákon v ustanoveních § 2 odst. 5, 6 a § 172 odst. 1 písm. a) tr. ř. ve prospěch obviněné, aby podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadené usnesení zrušil a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Z podnětu podané stížnosti pro porušení zákona se Nejvyšší soud ČSR nejdříve zabýval otázkou, zda a kdy napadené usnesení nabylo právní moci. V této souvislosti zjistil, že usnesení o zastavení trestního stíhání formou doručení opisu prokurátora oznámila obviněné a poškozenému. Ze spisu dále vyplývá, že v souladu s § 36 odst. 3 tr. ř. o nutné obhajobě měla obviněná v přípravném řízení obhájce. Na žádost vyšetřovatele vedoucí advokátní poradny č. 4 v Praze 1 ustanovil obviněné dne 2 prosince 1968 jako obhájkyň JUDr. B. Ď. Tuto skutečnost při oznamování napadeného usnesení prokurátorka pominula a v rozporu s § 137 odst. 2 tr. ř. jeho opis obhájkyň dosud nedoručila. Tento poznatek současně odpovídá i výsledku šetření, které podle § 276 tr. ř. provedl předseda senátu Nejvyššího soudu ČSR v příslušné advokátní poradně a u jmenované obhájkyň.

Obvodní prokurátorka označila napadené usnesení doložkou právní moci, podle níž se stalo pravomocným dne 13. července 1987. S tím se stížnost neztotožnila, neboť v ní se uvádí, i když bez bližšího vysvětlení, že je podána proti usnesení, které nabylo právní moci dne

14. července 1987. Nejvyšší soud ČSR však oba zmíněné údaje nepovažuje za správné. Jejich podkladem je jednak názor, že obviněná byla oprávněna podat stížnost proti usnesení o zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 1 písm. a) tr. ř. a jednak zjištění, že opis napadeného usnesení byl obviněné doručen dne 8. července 1987. Stanovení právní moci na 13. července 1987 je navíc důsledkem nerespektování § 60 odst. 3 tr. ř. o počítání lhůt.

Napadené usnesení obsahuje poučení o opravném prostředku, v němž se ve shodě s § 172 odst. 3 tr. ř. uvádí, že obviněné přísluší podat stížnost. Poučení o přípustnosti podat stížnost proti usnesení o zastavení trestního stíhání však vždy platí ve spojení se zásadou, že nikdo není oprávněn podat stížnost ve svůj neprospěch (srov. § 150 odst. 1 tr. ř.). Podle výroku napadeného usnesení prokurátora trestní stíhání obviněné zastavila podle § 172 odst. 1 písm. a) tr. ř. Podkladem tohoto výroku je tedy právní závěr, že je nepochybné, že se nestal skutek, pro který se vede trestní stíhání. Zastavení trestního stíhání podle tohoto ustanovení je proto pro obviněného tím nejpříznivějším výsledkem, jehož vůbec lze v trestním řízení dosáhnout. Pokud by obviněná proti usnesení prokurátorky podala stížnost, orgán rozhodující o této stížnosti by napadené usnesení věcně nepřezkoumával podle § 147 odst. 1 tr. ř. a stížnost by zamítl z formálních důvodů jako stížnost neoprávněné osoby. Nepřichází totiž v úvahu, aby obviněná z podnětu takové stížnosti mohla dosáhnout ještě příznivějšího rozhodnutí, než je zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 1 písm. a) tr. ř. Ustanovení § 172 odst. 3 tr. ř. tedy formálně připouští stížnost i proti usnesení o zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 1 písm. a) tr. ř., avšak její případné podání nemá vliv na jeho

právní moc. Ta nastane dnem, kdy bylo učiněno, neboť změny takového rozhodnutí nelze dosáhnout řádným opravným prostředkem.

V projednávané věci z hlediska stanovení právní moci je proto nepodstatné že napadené usnesení prokurátorka neoznámila obhájce obviněné. Toto usnesení je v právní moci od 25. června 1987, tedy od dne, kdy prokurátorka rozhodla o zastavení trestního stíhání obviněné H. T. z důvodů uvedených v § 172 odst. 1 písm. a) tr. ř. Kdyby však obviněná k podání opravného prostředku nebyla osobou neoprávněnou, napadené usnesení by nabylo právní moci až v návaznosti na jeho oznámení obhájce obviněné. Z hlediska § 137 odst. 2 tr. ř. nadbytečné oznámení usnesení doručení opis obviněné, pro počátek lhůty k stížnosti, a tedy i pro právní moc usnesení, by nebylo rozhodné. Uvedené úvahy by pak byly podkladem závěru, že generální prokurátor ČSR stížnost porušení zákona podal proti nepravomocnému rozhodnutí. O takovou situaci však nejde, a proto zamítnutí projednávané stížnosti pro porušení zákona podle § 268 odst. 1 tr. ř. per analogiam se zřetelem k ustanovení § 266 odst. 1 tr. ř. nepřichází v úvahu.

Nejvyšší soud ČSR proto dále postupoval podle § 267 odst. 1 tr. ř. a přezkoumal správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo.